

TOELICHTING OP PROJECT 'BOMEN IN HET WADDENLANDSCHAP'

Inleiding

Het waddenlandschap van Fryslân en Groningen is een open landschap. Toch staan hier ook tienduizenden bomen. Zij maken als laanboom vaak deel uit van karakteristieke wegbeplantingen, monumentale boerenerven, historische terreinen als states, borgen en kerkterreinen, maar ook van de beplantingen in en rond de dorpen. Een groot deel van deze bomen bestaat uit es die - evenals de iep-goed gedijt op de kleigrond.

Helaas is een groot deel van de essen in het waddenkustgebied getroffen door de essentaksterfte. Veel essen zijn aangetast en de afgelopen jaren zijn al duizenden bomen gekapt. Na de iepziekte dreigt nu de essentaksterfte te leiden tot een omvangrijke aantasting van veel kenmerkende landschappelijke beplantingen en lijkt de geschiedenis zich te herhalen.

De zorg om de kwaliteit van het landschap en het bomenbestand is groot. De impact van de essentaksterfte op de kwaliteit van de karakteristieke landschappelijke beplantingen in het waddegebied is voor een belangrijk deel toe te schrijven aan de beperkte samenstelling van boomsoorten. Tegenwoordig weten we dat er meer variantie mogelijk is, omdat de omstandigheden per locatie sterk verschillen. Dat zien we ook terug in het bomensortiment op sommige oude monumentale boerenerven.

We streven met dit project naar een **gevarieerder, minder kwetsbaar en daardoor duurzamer bomenbestand**. Dat doet ook recht aan de lokale verscheidenheid en identiteit van het waddenlandschap. Bovendien heeft een gevarieerde, gezonde bomenbeplanting meer waarde voor de biodiversiteit en klimaatdoelstellingen.

Doelstelling

De snelle aantasting van karakteristieke beplantingen door de essentaksterfte is de directe aanleiding voor het project 'Bomen in het

Waddenlandschap'. In dit project gaat het om de aanplant van een gevarieerd sortiment bomen ter versterking van karakteristieke beplantingen in het waddenlandschap. De maatregelen zijn additioneel, want ze vallen niet onder het regulier beheer of een wettelijke (herplant)verplichting.

Projectaanpak

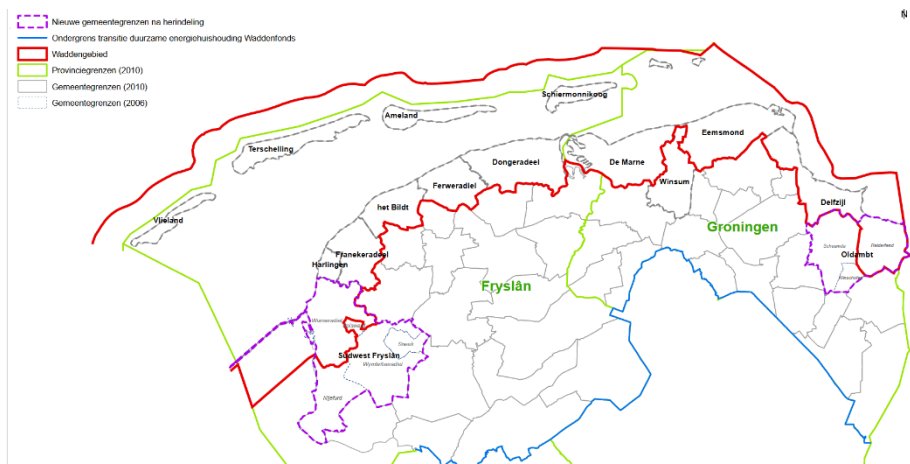
Het project 'Bomen in het Waddenlandschap' wordt uitgevoerd door de stichtingen Iepenwacht Fryslân (penvoerder), Groninger Bomenwacht en Landschapsbeheer Groningen.

Het project voorziet in de aanplant van 2.700 bomen in het waddenkustgebied op de terreinen van de deelnemers van Iepenwacht Fryslân en de Groninger Bomenwacht: 1.350 bomen in Friesland en 1.350 bomen in Groningen.

In het project kunnen ook particulieren in aanmerking komen voor het planten van bomen op hun erf. Het zal dan met name gaan om erven met (potentieel) landschappelijk waardevolle beplantingen. Ook erven met een cultuurhistorische waarde kunnen in aanmerking komen voor het planten van bomen.

Alleen locaties gelegen binnen het werkgebied van het Waddenfonds binnen Groningen en Friesland komen in aanmerking.

Dit zijn de gemeentegrenzen van 2006 voor de gemeenten: Reiderland, Delfzijl, Eemsmond, de Marne, Dongeradeel, Ferwerderadiel, Het Bildt, Schiermonnikoog, Ameland, Terschelling, Vlieland, Franekeradeel Harlingen, Wûnseradiel.

TOELICHTING OP PROJECT 'BOMEN IN HET WADDENLANDSCHAP'

Aanplant

De aanplant van de bomen wordt uitgevoerd in de plantseizoenen 2020/2021 en 2021/2022. Het plantseizoen loopt (afhankelijk van de weersomstandigheden) van 15 november tot 1 april

Aanplant in Groningen wordt gedaan door Landschapsbeheer Groningen of door deelnemende gemeenten.

In Friesland worden particuliere deelnemers geheel ontzorgt door aanplant door Landschapsbeheer Groningen; deelnemende gemeenten in Friesland, planten de bomen zelf.

Voor particulieren is er een bijdragen van € 45,- per boom voor de plantkosten.

In overleg met de eigenaar worden er voorzieningen aangebracht als een gietrand t.b.v. het watergeven. Deze wordt beschikbaar gesteld vanuit het project.

Boompalen worden altijd geplaatst vanuit het project.

De eigenaar is verantwoordelijk voor het in standhouden van de bomen gedurende 5 jaar na de einddatum van het project.

De eigenaar tekent hiervoor een verklaring.

De stappen om te komen tot aanplant zijn:

- Aanmelding via Landschapsbeheer Groningen (LBG)
- Locatiebezoek en vastleggen afspraken
- Overeenkomst uitvoering (per post)
- Overeenkomst akkoord en retour naar LBG
- Inplannen aanplantmoment
- Aanplant boom/bomen
- Akkoordverklaring tekenen
- Minimaal 5 jaar in stand houden en verzorgen.

Sortiment

Er wordt een breed assortiment van inheemse bomen aangeplant die in het waddenkustgebied goed gedijen. Dat gevarieerde assortiment zorgt voor een grotere biodiversiteit en minder kwetsbaarheid bij eventuele toekomstige ziekten en plagen. Samen met de deelnemer wordt gekeken welke van onderstaande boomsoort op de locatie past, afgestemd op boven- en ondergrondse groeiplaatsomstandigheden.

Latijnse naam	Nederlandse naam
Populus canescens	Grauwe of grijze abeel
Populus nigra	Zwarte populier
Acer pseudoplatanus	Gewone esdoorn
Acer campestre	Veldesdoorn
Tilia cordata	Winterlinde
Tilia europaea	Gewone of Hollandse linde
Alnus glutinosa	Zwarte els
Quercus robur	Zomereik
Ulmus 'Dodoens'	Iep
Ulmus Clusius	Iep
Ulmus Plantijn	Iep
Ulmus 'Columella'	Iep
Ulmus 'Lobel'	Iep
Salix alba	Gewone of Schietwilg
Carpinus betulus	Haagbeuk
Fraxinus excelsior 'Diversifolia'	Es
Fraxinus excelsior 'Geessink'	Es
Ulmus 'New Horizon' Resista®	Iep
Ulmus 'Rebona' Resista®	Iep

Er zijn geen andere soorten mogelijk in dit project.

Financiën

De financiering van het project 'Bomen in het Waddenlandschap' komt van het Waddenfonds (ca. 56%), de provincies Friesland en Groningen (10%) en de deelnemende partners van Iepenwacht Fryslân en de Groninger Bomenwacht (samen circa 34%).